

OBSAH

Bylo - nebylo	9
-------------------------	---

I. BOZI A LIDÉ, KTEŘÍ SE S NIMI SEŠLI

Legenda o počátku všeho (<i>Biemba-Kabando</i>)	15
Povídka o Morilovi (<i>Čaga</i>)	16
Příběh muže z dávných dob (<i>Basuto</i>)	24
Tajemný strom (<i>Lamba</i>)	26
Nevděčná žena (<i>Čaga</i>)	28
Neposlušná dívka (<i>Čaga</i>)	30
Pomsta Héviyokova (<i>Dahomej</i>)	32
Ruwovy sudičky (<i>Čaga</i>)	33

II. O PŮVODU VĚCÍ

Proč spí lidé na trávě (<i>Navuri</i>)	37
Jak přišla smrt na svět (<i>Kraťi</i>)	38
O chameleonovi a ještěrce (<i>Lamba</i>)	40
Jak se plodiny dostaly na svět (<i>Tvi</i>)	41
Aga-Abes a její bratři (<i>Damas</i>)	47
Jak vzniklo Kilimandžaro (<i>Čaga</i>)	49
Jak přišla slepota na svět (<i>Dagomba</i>)	51
O prvním lovci (<i>Kraťi</i>)	57
Jak přišla vosa k svému útlému pasu (<i>Kraťi</i>)	59
O vzniku duhy (<i>Pabuin</i>)	60
Proč jíme ryby (<i>Kruman</i>)	61
Jak se dostal bič na svět (<i>Vukari</i>)	63
O zlé maceše (<i>Dagomba</i>)	69

III. KDY SE VYPLÁCÍ DOBRO A JAK SE TRESTÁ ŠPATNOST

Lhář a král (<i>Bambara</i>)	75
Ještěrka a levhart (<i>Kruman</i>)	80
Jak závodil had s levhartem (<i>Ogboni</i>)	83
Lev a leopard (<i>Ondo</i>)	86
Opice a lovec (<i>Ondo</i>)	90
O lovci a lvu (<i>Kraťi</i>)	92
Nevděčnost (<i>Hausa</i>)	94
Příběh dvou starých lidí (<i>Rif</i>)	96
Jak gazela ošálila leoparda (<i>Ondo</i>)	97

Dva rybáři (<i>Pelb</i>)	98
Želva a varan (<i>Nyanža</i>)	100
Šakal a hyena (<i>Siwa</i>)	102
Příběh jedné ženy (<i>Luyi</i>)	103
Nenasytá hyena (<i>Zénaga</i>)	104
Zajíc a země (<i>Lur</i>)	104
Had a opice (<i>Ondo</i>)	105
Příběh dvou mužů (<i>Angola</i>)	107
Lev a zebra (<i>Ondo</i>)	108
Zebra, lev a leopard (<i>Kruman</i>)	109
Jak jedna opice projevila oddanost svému kmeni (<i>Ondo</i>)	110
Země a strom (<i>Batetela</i>)	113
Slon a krajta (<i>Ondo</i>)	114
Zloděj a milenci (<i>Fon</i>)	119
Sabwiza a jeho mladší bratr (<i>Ma-Totela</i>)	121
Dipumbejn (<i>Tšopi</i>)	122
Stádo koz a levhart (<i>Masaj</i>)	125
Žaludek a noha (<i>Bahamba</i>)	129
O Dodo, dívce a hrdičce (<i>Džukun</i>)	130
O krokodilovi (<i>Hausa</i>)	132
Nevděk člověka (<i>Swahili</i>)	137
Mohamedán a lev (<i>Čumru</i>)	139
Příběh o rolníkovi, lvu a ježkovi (<i>Berber</i>)	141
Zloděj a dívka (<i>Dahomej</i>)	142

IV. JAK SE CENÍ CHYTROST

Šibal Hlakanyana (<i>Zulu</i>)	145
Lvice a zajíc (<i>Subiya</i>)	155
Zajíc a lvice s mláďaty (<i>Luyi</i>)	156
Jak želva závodila se slonem (<i>Konde</i>)	159
Jak zajíc přemohl nosorožce a hrocha (<i>Ila</i>)	161
Šakal a ježek (<i>Berber</i>)	163
Pták a slon (<i>Banyoro</i>)	165
Šakal a kohout (<i>Hasania</i>)	166
Hyena a zajíc (<i>Hausa</i>)	167
Zajíc a šakal (<i>Hasania</i>)	168
Chytrý chudák a hloupý náčelník (<i>Dagomba</i>)	169
Muž, který se proměňoval (<i>Pular</i>)	173
Tři sestry (<i>Berber</i>)	175
Příběh chudého muže a bohatého obchodníka (<i>Rif</i>)	177
Kuřátko příčinou nesnází (<i>Hausa</i>)	187
Otevři dveře, ó kameni! (<i>Rif</i>)	190

V. PROČ SE ZVÍŘATA NENÁVIDÍ A JINÁ POVÍDÁNÍ O ZVÍŘATECH A LIDECH

Proč lev nenávidí pakoně (<i>Dagomba</i>)	193
Levhart a pes (<i>Vanioro</i>)	195
O koze, hyeně a lvu (<i>Dagomba</i>)	196
Lev a kanec (<i>Lur</i>)	197
Šakal a lev (<i>Bérber</i>)	198
Proč jsou hyena a pes takovými nepřáteli (<i>Ašanti</i>)	201
Jak se stal pavouk plachým (<i>Dagomba</i>)	202
Dva muži a velbloudice (<i>Zénaga</i>)	204
Genetka a kohout (<i>Dahomej</i>)	206
Hyena, která uměla počítat (<i>Pelb</i>)	206
Slon (<i>Dahomej</i>)	207
Porambyana (<i>Tonga</i>)	208
O tchyni (<i>Lamba</i>)	215
Milovník a hloupí rodiče (<i>Bubi</i>)	216
Příběh muže a jeho ženy (<i>Ronga</i>)	217
Chlapec a strmý břeh (<i>Zulu</i>)	221
O dvou přátelích, kteří si byli úplně podobní (<i>Dagomba</i>)	222
O lidech z dřívějška (<i>Bakulu-Kulu</i>)	228
O muži, který si vzal hloupou ženu, byl přítelem kádiho a měl jankovitěho koně (<i>Rif</i>)	229
Želva a opice, které byly sousedkami (<i>Pahuin</i>)	230

VI. MILOVÁNÍ A MANŽELSTVÍ V AFRICE

Píseň zamilované žetiy (<i>Bagirmien</i>)	233
Muži a ženy v dávnověku (<i>Ksosa</i>)	234
Muž a žena (<i>Pelb</i>)	235
O ženě, která byla nevěrná (<i>Popo</i>)	239
Host a perličky (<i>Hasania</i>)	240
Chlapec a dívka (<i>Kanuri</i>)	241
Muž a čtyři ženy (<i>Pular</i>)	242
Žena a hyena (<i>Bari</i>)	243
Dva pastýři (<i>Čwana</i>)	244
Matčin synáček (<i>Munči-Tiwi</i>)	245
Tři dívky (<i>Kanuri</i>)	247
Ptáček, který vše prozradil (<i>Zulu</i>)	248